

فرهنگ | ۷

کاهش ورودگردشگران خارجی

تعداد گردشگران خارجی در استان امسال کاهش یافت. به گفته مدیر کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری، از ابتدای فروردین تا پایان تیر، ۳۹۱ گردشگر خارجی از جاذبه های استان بازدید کردند که این تعداد در مقایسه با حدود ۵۰۰ گردشگر خارجی مدت مشابه سال قبل کاهش دارد. «رمضانی» افزود: این گردشگران از آلمان، سوئیس، چین، فرانسه، هلندو... بودند که بیشتر از جاذبه های بیرجند، نهبندان، قاین، طبس و فردوس دیدن کردند.

آسبادهای درمیان نیازمندمرمت

در میان ۲۰۰ آسباد دارد که نیازمند مرمت و بازسازی است. بنا به ارزیابی مسئول نمایندگی میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری در میان، حدود ۱۲ میلیارد تومان باید تامین شود طوری که برای مرمت واحیای هرآسباد ۶۰ میلیون تومان نیاز است. به گفته «شهسوار ی»، امسال مرمت ۱۸ آسباد در در میان شروع شد و ادامه کار نیاز به تخصیص اعتبار امسال دارد.

کلک خیال

یا امام حسین(ع)

شهیدزنده تاریخ یا امام حسین (ع)
قتیل غائله اشقیا امام حسین (ع)
چه شد که خلق رسول از همیشه خوش تر شد؟
که زاده خامس آل عبا امام حسین (ع)
... چوسر به خاک بیابان نپی به سجده عشق
سر تو شمر برد از قفا امام حسین (ع)
اگر چه زخم تیوود از شمار انجم بیش
به خنده سوسزدی بر بلا امام حسین (ع)
همیشه سرور آزادگان تویی به خدا
بهای خون تو خون خدا امام حسین (ع)
ز خون تو آزادگان شرف جستند
خوشانوی دور نینوا امام حسین (ع)
اگر توسر به سر نیزه خوش نمی کردی
علم نمی شدی از هر کجا امام حسین (ع)
... همیشه یاد توورد زبان دل ها باد
که دل ز یاد تو گیرد صفا امام حسین (ع)
شفیع محشر «ناقوس» و سیاه تویی
خوش است این صلور جزا امام حسین (ع)
استاد غلامحسین یوسفی
بر گرفته از دیوان ناقوس شعر فارسی

هر علم یک علمدار
کارشناس پژوهش و مطالعات اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری هم با بیان این که آیین «علم بندان» استان به شماره ۶۲۷ در فهرست آثار معنوی کشور ثبت شده است، اظهار می کند: در اجرای این مراسم تعدادی که علمدار نامیده می شوند و علم هایی را به صورت موروثی در اختیار دارند هر سال قبل از شروع ماه محرم پوشش علم را شست و شو می دهند و بعد از جمع آوری پارچه های نذری، روز مراسم علم بندان پارچه ها به علم بسته می شود. این مراسم در بیرجند یک روز قبل از ماه محرم برگزار می شود و توسط علمدار ها که سادات هم هستند علم ها آماده می شود. پس از بستن علم ها آن ها را داخل یا خارج حسینیه در جایگاهی خاص مستقر می کنند و دور علم مراسم سینه زنی و روضه خوانی برگزار می شود. بنا به گفته «برآبادی»، علم بندان حرکتی نمادین و نشانه ای برای شروع ماه محرم است. در برخی شهرها روستاها این حرکت در روزهای دیگر ماه محرم برگزار می شود و عده ای اعتقاد دارند روزی که امام حسین (ع) به کربلا رسیدند، علم برپا کرده اند و به همین دلیل این آیین برگزار می شود. همچنین هر کدام از علم ها به نام یکی از اصحاب و یاران امام حسین (ع) که همراهشان بوده اند نام گذاری می شود که با شکوه ترین این علم ها، علم حضرت عباس (ع) است.

علم بندان نشانه فرارسیدن ماه عزای حسینی است و این آیین در شهر و جاهای مختلف سنت ویژه خود را دارد. به گفته حجت الاسلام «رضازاده»، برخی از هیئت ها این آیین را در روزهای قبل از رسیدن این ماه انجام می دهند تا خبر رسیدن ماه عزارا بدهند و در بعضی مناطق هم در دیگر روزهای محرم این آیین برگزار می شود که به معنای ورود امام حسین (ع) به صحرای کربلاست. اما به طور کلی علم ها به معنای نشانه و یک سنت در عزاداری است که در آن پارچه و یک علامت را بر سر علم می بندند که البته این ها جایگاه آن چنانی ندارد و فقط جایگاه علم، مهم است. به گفته وی، بستن علم ها، پارچه های نذری از قبل تهیه شده را به چوب بلندی می پوشانند و کسانی که نیت و نذری دارند پارچه ها را بر سر علم می بندند. علم داران با بلند کردن علم و قرار دادن در جایگاه مخصوص، اعلام عزای می کنند. همچنین گاه بر بالای علم ها به جای بستن پارچه، یک دست یا قبه فلزی که به آن علامت می گویند نصب می شود. به گفته وی، در این آیین هر علم منصوب به یکی از بزرگان کربلاست و مردم برای این نماد عزای حسینی ارزش و احترام خاصی قائل هستند.

علم منصوب به نام بزرگان کربلا

مسئول برگزاری مراسم علم بندان هیئت فاطمیه (س) هم درباره آیین علم بندان می گوید: در گذشته علم ها توسط تعدادی از سادات در خانه بسته می شد و بعد به مسجد عاشورا می آوردند و پس از روضه خوانی، علم ها را پای منبر می بردند که در اصطلاح به آن «به تخت بردن علم» گفته می شد. به گفته «عباسی»، برای مهیاسازی هیئت های محبان و فاطمیه (س) بیرجند یا محله درخش فهستان و... اشاره کرد.

کارشناس پژوهش میراث فرهنگی: هر کدام از علم ها به نام یکی از اصحاب و یاران امام حسین (ع) نام گذاری می شود که با شکوه ترین این علم ها، علم حضرت عباس (ع) است

اعزام محرم در هیئت های عزاداری شهر و روستا همراه با ذکر مصیبت برگزار می شود که می توان به علم بندان در

نمادی برای ورود به محرم

عضو هیئت محبان زهرا (س) که سال هاست در این آیین حضور دارد، از این مراسم به عنوان نمادی برای ورود به ماه محرم یاد و اظهار می کند: سال هاست این سنت در هیئت اجرا و خیمه عزای امام حسین (ع) با برگزاری آیین علم بندان به عنوان نماد برای ورود به ماه محرم برپا می شود. به گفته «مالکی»، در این آیین، چوب های بلند و پارچه ای برای تن پوش آن مهیا می شود، پیر غلامان حسینی چوب ها را با پارچه می پوشانند و علم ها را به اصطلاح می بندد. او ادامه می دهد: بعد از مهیا کردن علم، بانوحه خوانی، علم گردانی در بین جمعیت انجام می شود و گاه افراد

برگ هایی از آیین علم بندان در استان

سلام به محرم

اکبری

نوی عزادر کوچه پس کوچه های شهر پیچیده و شال عزا بر در و دیوار جا گرفته است. محرم از راه رسیده است و دل ها، رخت عزای حسین (ع) به تن کرده اند. چند روزی تا ساعوا عاشورا فاصله است اما محبان اهل بیت (ع) به رسمی کهن و در تدارک برپایی عزای حسینی، علم هایی را به یاد سرهای بر نیزه شهدای کربلا و در مراسمی خاص می بندند. مردمان خطه خراسان جنوبی هم مانند دیگر نقاط کشور برای «علم بندان» آیین کهن و ویژه خود را دارند. مراسم سنتی و مذهبی «علم بندان» هر سال روز قبل از آغاز محرم در هیئت های

۹۰۰ زندانی حافظ قرآن به مرخصی رفتند

۹۰۰ نفر از زندانیان استان از ابتدای امسال با حفظ قرآن از مرخصی تشویقی استفاده کردند. به گفته مدیر کل زندان ها و اقدامات تأمینی، طرح مرخصی تشویقی برای خانواده های زندانیانی هم که موفق به حفظ قرآن شوند اجرامی شود و بر همین اساس ۳۵۰ نفر از خانواده های آن ها موفق به حفظ قرآن شدند. «هاشمی» برگزاری مسابقات قرآنی، راه اندازی کتابخانه عمومی مشارکتی، برگزاری مراسم ملی مذهبی، فعالیت ۱۲ کانون فرهنگی هنری و... را از برنامه های فرهنگی در زندان های استان بیان کرد.

۱۲۰۰ مبلغ اعزام شدند

هزار و ۲۰۰ مبلغ دهه اول محرم به شهرها و روستاهای استان اعزام شدند. مسئول امور مبلغان اداره کل تبلیغات اسلامی گفت: این مبلغان شامل روحانیان مستقر و بومیی مبلغان اعزامی از قم؛ به صورت گروهی و انفرادی در شهرها، بخش ها و روستاها فعالیت تبلیغی دارند. حجت الاسلام «کوثری نیا» برگزاری نماز جماعت، بیان احکام، تبیین منویات رهبر معظم انقلاب در باره نام گذاری سال ۹۸ و بیانیه گام دوم انقلاب، سخنرانی در باره سیره عملی و فضایل اهل بیت (ع) به ویژه امام حسین و امام سجاد (ع)، تبیین جایگاه ولایت و امامت، گفتمان دینی، سخنرانی درباره مبارزه با احکات و گران فروشی، ترویج سبک زندگی اسلامی، ساده پستی و قناعت و... را از برنامه های این مبلغان برشمرد.

امثال و حکم

اَشْتَر از دَوَگ سوزِه رَد مُکُنن

مثل «اَشْتَر از دَوَگ سوزِه رَد مُکُنن» در کتاب دستان هاوداستان ها به عنوان یک عبارت قدیمی قید شده است. مؤلف کتاب درباره آن می گوید: اَشْتَر از دَوَگ سوزِه زدی که بدین معنی کار غیر ممکن را انجام می دهند و انگار منتظر انجام کار عجیب و غریبی هستند. به گفته دکتر «زنگویی»، گاهی افراد زیادی در محلی دور هم جمع می شوند و اگر هکندری بیرسد چه خبر است برای این که جواش را مختصر وبدون بحث وجدل بدهند این عبارت را به کار می برند یعنی کارهای عجیب و غریبی می کنند.

افتتاح کتابخانه شهید بصیری پور بیرجند به دست رئیس سازمان بنیاد شهید

حجت الاسلام شهیدی: شعار اصلی بنیاد شهید و امور ایثارگران، درمان جامعه ایثارگری است

روز گذشته معاون رئیس جمهور و رئیس بنیاد شهید کشور در سفری یک روزه میهمان مردم شهید پرور خراسان جنوبی بود. حجت الاسلام والمسلمین سید «محمد علی شهیدی» که برای افتتاح پروژه و بازدید به بیرجند سفر کرده بود در بدو ورود به بیرجند مورد استقبال مقامات ارشد استانی قرار گرفت و در گلزار شهدا به مقام شامخ شهدا ادای احترام کرد.

این مقام مسئول در ادامه برای افتتاح کتابخانه شهید بصیری پور مسجد جامع صاحب الزمانی به مهرشهر رفت و روبان بهره برداری از آن را قیچی کرد. وی در این مراسم با اشاره به این که ایجاد کتابخانه به یقین برای رشد فکری جامعه مقید است و جامعه ای که با کتاب و کتابخوانی رشد کند ، توطئه دشمن در مقابل آن جامعه کارساز نخواهد بود گفت: ۲ هزار شهید و چهار هزار جانباز از خراسان جنوبی تقدیم انقلاب و نظام شده است و در این کتابخانه که به نام شهید است قسمتی با کتاب های مربوط به شهادت و ایثار تجهیز شد.

وی ادامه داد: باید کتابخانه ها با مطالعات، مسابقات و روش های جدید فرزندان را با کتاب و فرهنگ کتابخوانی آشنا کنند تا شاهد اجتماع فرزندان این مرز و بوم در کتابخانه ها باشیم.

وی از اهدای صد میلیون تومان کمک به کتابخانه شهید بصیری پور برای جبران کمبودها خبر داد.

مشکلات درمان دنبال می شود

حجت الاسلام «شهیدی محلاتی» با بیان این که سال گذشته و امسال شعار بنیاد شهید مسئله درمان بوده است افزود: از جامعه ایثارگر عذرخواهی می کنیم که هنوز نتوانسته ایم درمان کامل را به خاطر مشکلات و نارسایی ها انجام دهیم البته تلاش ها ادامه دارد و در حوزه اشتغال، درمان، شهریه دانشجویی و سایر نیازهای جامعه ایثارگران فعالیت هایی دنبال می شود. معاون رئیس جمهور گفت: اخیرا به دلیل تحریم ها مشکلاتی برای کشور ایجاد شد که بنیاد شهید هم در حاشیه آن قرار گرفت ولی سعی می شود تا می توانیم مسایل و مشکلات آن مهمترین آن مساله درمان است را پیگیری کنیم. وی هدف از سفر به استان ها را در مرحله اول دیدار با خانواده شهدا و جامعه ایثارگری بیان کرد تا به سفارش مقام معظم رهبری از نزدیک به آن ها توجه شود.

به گفته وی اگر امروز در کشور موفقیت و پیشرفتی داریم و می توانیم در برابر ابرقدرت ها بایستیم به دلیل فداکاری ایثارگران است و ما مدیون این خانواده ها هستیم و باید به آن ها سر بزنیم.

خدمت به جامعه ایثارگری عبادت است

حجت الاسلام «شهیدی» در مراسم افتتاح ساختمان جدید اداره کل بنیاد شهید و امور ایثارگران خراسان جنوبی هم گفت : خدمت به جامعه ایثارگری عبادت و افتخار است و بنیاد شهید باید خانه جامعه هدف باشد تا افراد جامعه هدف هر زمان که خسته شدند یا مشکل داشتند به بنیاد شهید مراجعه کنند و با روی گشاده، اخلاق نیک و خوش برخوردی با آن ها رفتار شود.

به گفته وی بعضی افرادی گویند هرچه هست برای اینهاست؛ مگر چه چیزی هست و مشکلات ایثارگران و دردها و رنج هایشان را چه کسی می داند؟ لذا برخی که بافضای انقلاب مخالف هستند نمی توانند این افراد رادرک کنند و ببینند. ما خود را خادم این جامعه ایثارگری می دانیم و تازمانی که هستیم باید در خدمت ایثارگران باشیم و مشکلات شان را حل کنیم.

وی تصریح کرد: مسئولان استانی باید درحد توان مشکلات جامعه ایثارگری را حل کنند و اگر نتوانستند به تهران منتقل کنند تا با تعامل بین استانداری مشکلات حل شود. حجت الاسلام «شهیدی» ادامه داد: برخی بیمارستانها و داروخانه ها در پذیرش سخت می گیرند لذا بنیاد شهید استان تلاش کند هزینه ها را پرداخت و فاکتورها را به تهران ارسال کند یا نیازهای دارویی را جمعیت و به صورت یک جا از استان دیگر دریافت کنند تا جامعه ایثارگری از کمبود دارو و درمان رنج نکشد.

وی گفت: ما جامعه بزرگی هستیم و بیش از سه میلیون و ۳۰۰ هزار نفر زیر پوشش بنیاد شهید و امور ایثارگران هستند که اداره این

جمعیت هم سخت است و هم مشکل زیاد داریم ولی سعی کرده ایم تا می توانیم در خدمت این عزیزان باشیم .

وی با بیان اینکه همه کار می کنند تا در خدمت این قشر باشند افزود: نارسایی ها و کمبودها زیاد است ولی با وجود تحریم ها و وضعیت سخت بودجه ای سعی می کنیم در حد توان در خدمت این جامعه باشیم.

ایلاغ سلام رهبری و رئیس جمهور در سفرهای استانی

رئیس سازمان بنیاد شهید و امور ایثارگران در ادامه این سفر به دیدار خانواده شهیدین اریایی، جانباز ۷۰ درصد مهرنیا و آزاده سراقراز کلاته بجدی رفت و گفت: در سفرهای استانی یکی از مهم ترین برنامه های ما دیدار و دلجویی از خانواده شهدا، ایثارگران و جانبازان است.

وی با بیان این که در دیدار با خانواده معظم شهدا سلام رهبر معظم انقلاب و رئیس جمهور را هم ابلاغ می کنیم، افزود: ما به این قشر از جامعه مدیون هستیم و خدا را شاکریم که فرصت خدمت را به ما در این راه عنایت کرده است.

به گفته وی، جانبازان برای کشور افتخار آفرین بودند و ثواب آن ها کمتر از شهدا نیست ، آزادگان هم آبروی کشورند و ما وظیفه خود می دانیم که با آنان دیدار و دلجویی کنیم .

مدیرکل بنیاد شهید و امور ایثارگران خراسان جنوبی نیز در این مراسم با اشاره به این که ساختمان جدید بنیاد شهید خراسان جنوبی در پنج هزار مترمربع زیر بنا ساخته شده است، گفت: به طور کلی برای این ساختمان شش میلیارد تومان تاکنون هزینه شده است. به گفته حجت الاسلام «عزیزی» متراژ آملی تانرا ۲۳۰ مترمربع با ظرفیت ۱۵۰ نفر است، که در کنار این ساختمان سه سوئیت نیز ایجاد شده است.

گزارش ویژه

